

Sakramentit. Sairaanvoitelu, 4. epistola ja evankeliumi

Sairaanvoitelu, neljäs epistola

(2. Kor. 6: 16b – 7: 1)

”Veljet, meidän olemme elävän Jumalan temppeli, niin kuin Jumala on sanonut: - Minä asetun heidän keskelleen ja vaellan heidän mukanaan. Minä olen oleva heidän Jumalansa ja he minun kansani. Siksi Herra sanoo: - Lähtekää pois heidän joukostaan ja erotkaa heistä älkääkös koskeko mihinkään saastaiseen, niin otan teidät vastaan ja olen oleva teidän Isänne, ja te olette minun poikiani ja tyttäriäni. Näin sanoo Herra, Kaikkivaltias. Rakkaat ystävät! Kun kerran olemme saaneet tällaiset lupaukset, meidän tulee puhdistautua kaikesta ruumiin ja hengen saastaisuudesta ja Jumalaa peläten pyhittää elämämme kokonaan hänelle.”

Jumalan temppeli tässä tarkoittaa ihmisen ruumista, missä asuu Jumalan Henki (1. Kor. 3: 16; 6: 19). ”Jumala on sanonut” on eri osista Vanhaa testamenttia koottu teksti (3. Moos. 26: 12 tai Hes. 37: 27; Jes. 52: 11; Jer. 51: 45; Hes. 20: 34; 2. Sam. 7: 14, 27). Kyseessä on ”todistajanlausunto”, johon on ketjutettu tiettyyn aiheeseen kuuluvia tekstejä Vanhasta testamentista. Näitä käytettiin Palestiinan juutalaisten keskuudessa ennen Kristusta. Niitä on löydetty myös Qumranista. Tämänkertainen ketju kehottaa pysymään erossa saastuttavista asioista.

Lämmin kehoitus puhdistautumiseen ja elämän pyhittämiseen perustuu äskeiseen todistajanlausuntoon. Tässä ei aseteta vastakkain ruumista ja henkeä (vastakkainasettelusta, kts. Gal. 5: 16 – 26). Ihmisen tulee pelätä Jumalaa tarkoittaa viimeisen tuomion muistamista (2. Kor. 5: 10 – 11).

Sairaanvoitelu, neljäs evankeliumi

(Matt. 8: 14 – 23)

”Siihen aikaan Jeesus meni Pietarin kotiin ja näki, että tämän anoppi makasi kovassa kuumeessa. Jeesus kosketti hänen kättään, ja kuume lähti hänestä. Nainen nousi vuoteesta ja alkoi palvella Jeesusta. Ja kun ilta tuli, Jeesuksen luo tuotiin monia pahojen henkien vaivaamia. Hän ajoi sanallaan henget ulos ja paransi kaikki sairaat, jotta kävisi toteen, mitä on sanottu profeetta Jesajan kirjassa: - Hän kantoi meidän tautimme, otti taakakseen meidän sairautemme. Kun Jeesus näki, miten paljon väkeä hänen ympärillään oli, hän käski lähteä vastarannalle. Muuan lainopettaja tuli silloin hänen luokseen ja sanoi: ”Opettaja, minä seuraan sinua, minne ikinä

menetkin.” Jeesus vastasi hänelle: ”Ketuilla on luolansa ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin päänsä kallistaisi.” Eräs toinen, hänen opetuslapsensa, sanoi hänelle: ”Herra, annan minun ensin käydä hautaamassa isäni.” Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa minua! Anna kuolleiden haudata kuolleensa.” Jeesus astui veneeseen, ja opetuslapset seurasivat häntä.”

Kertomus Pietarin anopin parantamisesta löytyy myös Markuksen (Mark. 1: 29 - 34) ja Luukkaan (Luuk. 4: 38 - 41) evankeliumeista. Matteuksen kertomus eroaa Markuksen ja Luukkaan vastaavasta siinä, että hän laittaa Jeesuksen huomaamaan sairaan anopin. Markuksella ja Luukkaalla Jeesusta pyydettiin auttamaan naista. Parantaminen tapahtui koskettamalla. Matteuksen mukaan Pietarin anoppi parannuttuaan palveli Jeesusta, Markuksella ja Luukkaalla palveltavat ovat monikossa (hänen vieraitaan). Tämän evankeliumikohdan lisäksi apostoli Paavali todistaa apostoli Pietarin olleen naimisissa (1. Kor. 9: 5).

Jeesus jatkoi parantavaa toimintansa illalla. Tästä todistavat myös Markus ja Luukas. Tekstejä vertailtaessa selviää, että Matteus on muokannut tekstiään, jotta sai lainauksen Vanhasta testamentista sopimaan siihen (Jes. 53: 4). Näin Matteus yhdistää Jesajan kärsivän Herran palvelijan Jeesukseen. Tarkoituksena on osoittaa, että profeetta oli ennustanut Jeesuksen parantavan toiminnan. ”Hän ajoi sanallaan henget ulos” kertoo, miten parantaminen tapahtui: sanalla. Sen tarkemmin Matteus ei parantamisia selosta.

Tekstimme jatkuu kertoen Jeesuksen seuraamisesta, sama teksti löytyy myös Luukkaalta (Luuk. 9: 57 – 62). Kertomuksen taustalla voi olla Vanhan testamentin kertomus, jossa profeetta Elia kutsuu seuraajakseen Elisan (1. Kun. 19: 19 – 21). Elia salli Elisan jättää hyvästit vanhemmilleen. Mutta kutsun vaikutuksesta kertoo se, että Elisa poltti ikeensä ja auransa ja näin tuhosi maallisen elantonsa perustan. Elia tekemä kutsu vaati ehdottoman vastauksen.

”Muuan lainopettaja” lupasi seurata Jeesusta minne ikinä hän meneekään. Luukkaan vastaavassa tekstissä ei ole lainopettaja, vaan muuan mies. Matteus on todennäköisesti muuttanut tekstiä käyttämällä sanaa lainopettaja. Lainopettajia oli erilaisten uskonnollisten ja yhteiskunnallisten yhteisöjen palveluksessa. Lisäksi heillä oli omia koulukuntiaan ja oppilaitaan. Lainopettajan lause on pyyntö päästä Jeesuksen seuraajaksi. Hän käyttää Jeesuksesta sanaa opettaja, hän siis pitää Jeesusta tavallisena opettajana. Tässä on selkeä ero seuraavaan kysyjään, joka käytti sanaa Herra. Teksti ei kerro syytä, miksi lainopettaja haluaa Jeesuksen seuraajaksi (tässä ei mainita tulemistä opetuslapseksi). Edellä mainittiin Jeesuksen suorittamat parannustyöt. Voi olla, että tämä

lainopettaja etsi uutta työtä ja Jeesuksen menestyksenkäs parannustyö voisi tuottaa hyvän tulonlähteen.

Jeesuksen vastaus lainopettajalle kertoo, että Hänen seuraajilleen ei ole luvassa sen parempia olosuhteita kuin Hänellä itsellään on. Näyttää siltä, että lainopettaja perääntyi aikomuksestaan. Joskus on sanottu, että ketuilla ja linnuilla tarkoitetaan tässä kertomuksessa pahoja henkiä. Silloin Jeesuksen vastaus merkitsisi, että pahat henget voivat levätä tässä lainopettajassa ja Jeesus ei voi olla läsnä lainopettajan sydämessä. Merkille pantavaa on termin ”Ihmisen Poika” käyttö, Matteus käyttää sitä nyt ensimmäisen kerran. Termi Ihmisen Poika tuo esille Hänen ihmisyytensä ja jumaluutensa. Tässä yhteydessä se viittaa Kristuksen ihmisyyteen, mutta myöhemmin puhuessaan viimeisestä tuomiosta Kristus tarkoittaa sillä jumaluuttaan (Matt. 25: 31 – 33).

Toinen kysyjä on opetuslapsi, joka haluaa ”ensin käydä hautaamassa” isänsä. Nyt kyse on asioiden tärkeysjärjestyksestä. Ensin Jeesuksen opetuslapsen tulee seurata Häntä, sitten tulevat muut asiat. Jonkun ajankohdan tärkeydestä (kiireellisyydestä) niin, että tavallinen järjestys muuttuu, löytyy myös esimerkkejä Vanhasta testamentista (vrt. Jer. 16: 1 – 9; Hes. 24). Tultuaan opetuslapseksi ihminen on sitoutunut Herraansa. Jeesuksen vastaus on varmasti järkyttänyt kuulijoita, Hän käskää opetuslapsen seurata Häntä. Kuollut henkilö piti haudata, jotta jälkeensä jääneen uskonnolliset velvoitteet tuli täytettyä.

”Anna kuolleiden haudata kuolleensa” ei avaudu lukijalle, joka ei (vielä) tiedä, mitä tässä tarkoitetaan. Sana kuollut tarkoittaa nyt henkilöä, joka ei ole kulkemassa kohti pelastusta. Hänellä ei siis ole uskoa. Opetuslapsen isä ei siis uskonut. Jeesuksen sanomisen idea on, että opetuslapsen tulee antaa niiden, jotka eivät usko, haudata omansa. Tämä merkitsee tilannetta, jossa opetuslapsen pitää tehdä valinta. Se ei estä kristittyä osallistumasta ei-uskovan hautajaisiin.

Varhaisessa kristillisyydessä noudatettiin juutalaista käytäntöä. Hautaaminen on rakkauden osoitus edesmenneelle. Tästä hyvä esimerkki on Joosef arimatialainen, joka hautasi Jeesuksen (Matt. 27: 57 – 61).